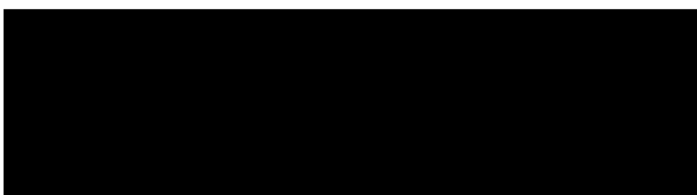
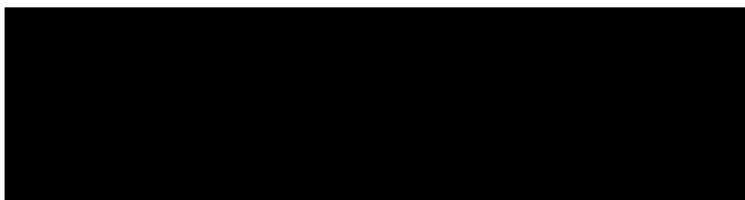
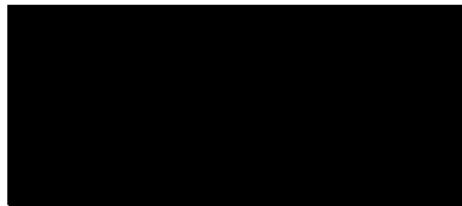

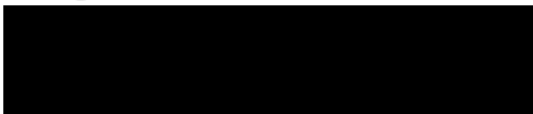
Trafikskadenämnden

Protokoll fört vid möte med Trafikskadenämndens råd den 8 juni 2017

Närvarande rådsledamöter

Övriga närvarande:

---

§ 1

Mötet öppnas

Ordföranden förklarar rådsmötet öppnat och hälsar de närvarande välkomna.

§ 2

Dagordningen

Dagordningen fastställs.

§ 3

Justeringsmän

Till justeringsmän utses och

§ 4

Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäls.

§ 5

Rapport från arbetsgruppen för översyn av ersättning vid utseendemässiga skadeföljder (ärr och amputationer)

redovisar rapporten från arbetsgruppen justerad **bilaga 1 med underbilagor.**

Efter diskussion *beslutar* rådet i enlighet med förslaget med tillägget att ärr ned till och med nyckelben ska anses tillhöra Huvud. De nya tabellerna ska gälla i obligatoriska ärenden som prövas i nämnden från och med den 1 juli 2017. I tvistlösningsärenden ska frågor om utseendemässiga förändringar prövas utifrån den tabell som gällde vid tiden för bolagets beslut. Om nämnden gör en värdering av de utseendemässiga förändringarna som motsvarar en annan graderingsnivå än den som framgår av bolagets beslut ska nämnden utgå ifrån prövningsårets tabell.

§ 6

Digital hantering samt justering av arbetsordningen

går igenom kansliets förslag, **bilaga 2 och 2.1.**

uppger att Trygg-Hansa har ett fåtal handläggare som av olika skäl inte accepterat lösningen med mobilt BankID. Trygg-Hansa anser att frågan är av arbetsrättslig natur och mot den bakgrunden kan bolaget för närvarande inte ställa sig bakom förslaget.

Efter diskussion *beslutar* rådet att frågan får tas upp igen vid rådsmötet i november 2017.

§ 7

Hantering av material på annat språk än svenska

går igenom kansliets förslag, **bilaga 3.**

Efter diskussion *beslutar* rådet i enlighet med förslaget.

§ 8

Information om det pågående referatarbetet

berättar om nämndens pågående referatarbete.

§ 9

Information från kansliet

informerar om att det i yttrandet numera framgår vilken sammansättning som har deltagit i ett beslut i nämnden. Någon arbetsgrupp kommer för tillfället inte att tillsättas för att utreda denna fråga (se rådsprotokoll den 21 november 2016).

informerar om en justering av försättsbladet till obligatoriska ärenden. En nämndpromemoria ska ges in i endast ett exemplar (onitat och hålat).

informerar om kansliets arbete under kommande höst vad gäller en ny hemsida och uppdaterad ärrtjänst.

§ 10

Övriga frågor

Inga övriga frågor tas upp.

§ 11

Mötet avslutas

 tackar de närvarande och förklarar rådsmötet avslutat.

Vid protokollet:

Justeras:

Stockholm den 24-17

Stockholm den 22/17

Stockholm den 26/6-2017

Till

2017-06-02

Trafikskadenämndens råd

Översyn av ersättning vid utseendemässiga skadeföljder (ärr och amputationer)

Arbetsgruppens uppdrag

Trafikskadenämnden har beslutat se över tillämpningen och ersättningsnivåerna som anges i nämndens årliga cirkulär bilaga 3 "Ersättning för utseendemässiga skadeföljder" och bilaga 4 "Ersättning för utseendemässiga skadeföljder vid amputation". Dessa tabeller används för beräkning av utseendemässiga skadeföljder i form av till exempel ärr och/eller amputationer.

Arbetsgruppen har fått i uppdrag att utreda följande frågeställningar (1-7). Arbetsgruppen har varit oförhindrad att ta upp även andra frågor som kan vara av intresse inom området.

1. En allmän översyn av ersättningsnivåerna i den nuvarande ärrtabellen. I denna del bör också utredas om det är rimligt med en så stor skillnad i ersättning mellan olika kroppsdelar (t.ex. ansikte och bål samt arm/ben och bål).
2. En allmän översyn av ersättningsnivåerna vid amputation.
3. Hur ska ersättning vid substansförlust för del av finger och övriga lemmar beräknas?
4. Vad innebär uttrycket "vanligen förekommande ärr" samt "större utseendemässig förändring vid amputation" i tabellen Ersättning vid amputation, punkten 2)?
5. Översyn av kolumnernas namn (A-F) i ärrtabellen, se framförallt F "Frånstötande".
6. Bör det lämnas ersättning för utseendemässig förändring vid sond som används för sondmatning och/eller andning?
7. Om det finns ärr på olika lemmar men inom samma fält (se 1-5 i ersättningstabellen), ska det då göras en sammanläggning/sammanvägning vid bedömningen av ärrersättningen eller ska ersättning i stället lämnas för respektive lem?

I arbetsgruppen ingår [redacted] (ordförande), [redacted] (t.o.m. 2017-04-25) och [redacted] (sekreterare). Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd har beretts tillfälle att delta i arbetet genom en adjungerad ledamot och har till sådan utsett [redacted]

I denna rapport benämns tabellen för ersättning för utseendemässiga skadeföljder för "ärrtabellen" och tabellen för ersättning för utseendemässiga skadeföljder vid amputation för "amputationstabellen".

1. En allmän översyn av ersättningsnivåerna i den nuvarande ärrtabellen. I denna del bör också utredas om det är rimligt med en så stor skillnad i ersättning mellan olika kroppsdelar (t ex ansikte och bål samt arm/ben och bål).

1.1. Historik och nuvarande nämndpraxis

Nämndens ordförande tillsatte år 1991 en arbetsgrupp för att utarbeta en hjälptabell för bestämmande av ersättning för ärr och andra utseendemässiga förändringar. Bakgrunden till detta var en önskan om att åstadkomma en enhetlig och likartad bedömning.

Vid sitt arbete undersökte 1991 års arbetsgrupp nämndens praxis på området och studerade fotografier på ärr och andra utseendemässiga förändringar som Trafikskadenämnden hade haft som underlag för sina bedömningar i nära ett hundratal ärenden under loppet av fyra - fem år. Arbetsgruppen undersökte också vilken ersättning som nämnden hade förordat i de olika ärendena och kom fram till att nämndens praxis inte hade varit enhetlig. 1991 års arbetsgrupp ansåg att dess uppgift inte var att finna nya rimliga ersättningsnivåer utan att kodifiera nämndens praxis i en hjälptabell.

Arbetsgruppen delade in hjälptabellen i olika fält där skador på bålen gav lägst ersättning och skador i ansiktet högst ersättning. Avgörande för denna fältindelning var om eller i vad mån skadan kunde döljas med kläder eller liknande.

Vid ärenden med flera skador inom olika fält skulle, enligt arbetsgruppen, huvudregeln vara att varje skadeföljd först bedöms var för sig och därefter kunde en eventuell sammanläggning ske, men detta var ingen generell regel utan skulle bedömas från fall till fall.

Ärrtabellen antogs av Trafikskadenämndens råd den 3 december 1993. De av 1991 års arbetsgrupp framtagna ersättningsnivåerna har därefter räknats upp årligen i enlighet med penningvärdeförändringen och de förklarande noterna är i dag i princip desamma som när tabellen antogs.

1.2. Arbetsgruppens utredning och överväganden

Arbetsgruppens uppdrag har inte varit att generellt höja ersättningsnivåerna i den nuvarande ärrtabellen (bilaga 1) utan i stället att se över proportionerna mellan de olika fälten. Arbetsgruppen har också konstaterat att den skadades subjektiva upplevelse av den utseendemässiga förändringen inte bör påverka nivån på ersättningen. Målsättningen har varit att få en enhetlig och skälig ersättningsnivå. Någon skillnad mellan män och kvinnor ska inte göras.

Vid en jämförelse av de inbördes proportionerna i nuvarande ärrtabell kan konstateras att med utgångspunkt i ersättningsnivåerna för ansikte/hals har tabellen inte något logiskt procentuellt förhållande vare sig inom de olika fälten eller i förhållande till andra kroppsdelar. Detta framgår då värdet för ansikte/hals anges till 100 procent och beloppen i övriga fält och kolumner beräknas i förhållande till detta värde (bilaga 2). Förklaringen till detta torde vara att när tabellen skapades utgick man endast från nämndens praxis i ett antal ärenden och inte hur ersättningsnivåerna förhöll sig till varandra.

Arbetsgruppen har med utgångspunkt i ovanstående haft som mål att skapa en mer logiskt uppbyggd tabell utan att förändra ersättningsnivåerna i allt för stor omfattning. Undantaget har varit nivåerna för ersättning för bål som historiskt sett har legat lågt i förhållande till de andra fälten. Vidare har arbetsgruppen ansett att skillnaderna mellan de svåraste utseendemässiga skadeföljderna i nuvarande tabell är väl stor mellan ansikte/hals och övriga kroppsdelar.

Mot bakgrund av ovanstående har arbetsgruppen skapat alternativ till den nuvarande tabellen. Inledningsvis valde arbetsgruppen att utgå från nuvarande ersättningsnivå för ansikte/hals. Detta på grund av att denna ersättningsnivå var och bör vara den högsta och arbetsgruppen hade, som nämnts ovan, inte i uppdrag att höja ersättningsnivåerna generellt. En annan utgångspunkt var att arbetsgruppen i möjligaste mån ville undvika att sänka någon ersättningsnivå. Sedan undersöktes de procentuella förhållanden mellan de olika fälten, det vill säga hur de olika kroppsdelarna skulle värderas i förhållande till ansikte/hals. Arbetsgruppen tog i denna del utgångspunkt i nivåerna för den nuvarande ärrtabellen men hade för avsikt att höja ersättningen främst för bålen.

Därefter undersökte arbetsgruppen utfallet av olika procentuella förhållanden, med utgångspunkt i nivån för ansikte/ hals, mellan de olika fältindelningarna. Bål sattes därvid till 30 %, fötter/överarm till 35 %, ben/underarm till 45 % och händer till 55 % av värdet för ansikte/hals. Det kunde konstateras att med lika angivna procentsatser inom samma fält så blev det kraftiga höjningar från de högsta D-nivåerna och ytterligare höjningar för F-nivån för samtliga fält men också en sänkning för vissa fält i förhållande till dagens tabell (bilaga 3).

Arbetsgruppen prövade sedan att i förhållande till bilaga 3 göra en procentuell höjning i de lägre nivåerna för ben/underarm och händer för att undvika sänkningarna men en lägre höjning för de högsta nivåerna fr.o.m. högsta D-nivån (bilaga 4) för att få en mer rimlig ersättningsnivå, men detta blev då på bekostnad av logiken i den nya tabellens uppbyggnad.

För att få en så logiskt uppbyggt tabell som möjligt och samtidigt få rimliga ersättningsnivåer tittade arbetsgruppen i stället på vad som kunde vara en skälig ersättning för högsta nivån inom varje fält. Arbetsgruppen släppte således en procentuell koppling till ansiktet utan resonerade i stället kring relevanta ersättningsnivåer. Maximibeloppet sattes till 350 000 kr, vilket ungefär motsvarar det högsta tabellbeloppet F för ansikte/hals.

Arbetsgruppen noterade därefter att ersättningsnivån för fältet för fötter blev påfallande hög jämfört med nuvarande tabell och med beaktande av omfattningen av en fots exponering. Därefter kunde arbetsgruppen även konstatera att det är relativt ologiskt att fötter och överarm respektive ben och underarm ingår i samma fält i nuvarande ärrtabell eftersom de olika kroppsdelarna vanligen inte exponeras på samma sätt och inte hör ihop i övrigt. Det noterades också att plural och singular blandades (jämför fötter/överarm). Därutöver observerades att hela huvudet rent språkligt inte ingick i något av fälten utan endast ansikte/hals.

Arbetsgruppen fann att fältindelningarna bör justeras med hänsyn till ovan. Utgångspunkten för justeringen är att få rimliga ersättningsnivåer med beaktande av tidigare praxis och hur mycket som normalt kan iakttas av en utomstående. Syftet är också att få en förenklad tabell som är mer logiskt uppbyggd, är lättare att tillämpa och ger begränsat utrymme för gränsdragningsproblem.

Arbetsgruppen skapade en tabell med korrigerade fältinledningar och med fasta högsta belopp inom varje fält (bilaga 5). De nya fältindelningarna i tabellen är följande:

1. Bål
2. Fot
3. Ben
4. Arm
5. Hand
6. Huvud/hals

I tabellen motsvarar ersättningsnivåerna för varje fält ett enligt arbetsgruppen lämpligt avrundat belopp sett i förhållande till högsta nivån. Det procentuella förhållandet är samma för nivåerna A-F oberoende av vilken fältindelning den utseendemässiga förändringen tillhör, vilket framgår under tabellens nedre del. Tabellen har i grova drag liknande uppbyggnad som ersättningstabellen för medicinsk invaliditet (bestående men), dvs. den är progressiv. För att få en enhetlig procentuell nivå av det högsta beloppet inom respektive kolumn har de lägsta beloppen höjts något i förhållande till dagens tabell. Med några få smärre undantag har inga sänkningar gjorts. Däremot har beloppen i de högsta kolumnerna för alla fält utom ansikte/hals höjts och då särskilt beträffande bål.

1.3. Arbetsgruppens förslag

Arbetsgruppen har uppfattningen att nuvarande tabell för utseendemässiga förändringar bör ändras för att uppnå mer rimliga ersättningsnivåer och för att den ska bli mer logiskt uppbyggd. Arbetsgruppen anser att den av arbetsgruppen framtagna tabellen (bilaga 5) tillgodoser dessa ambitioner och föreslår att denna ersätter nuvarande tabell.

2. En allmän översyn av ersättningsnivåerna vid amputation

2.1. Historik och nuvarande nämndpraxis

Vid rådmötet den 3 december 1996 väcktes frågan om ersättning för amputationsdefekt var för låg i förhållande till ersättningen för övriga defekter. År 1997 tillsattes en arbetsgrupp för att överväga hur dessa frågor skulle hanteras.

1997 års arbetsgrupp ansåg bland annat att när det gäller exponering av amputationsdefekt kunde inte samma generella synsätt som tillämpades i hjälptabellen för ärr tillämpas, det vill säga att avgörande för ersättningen var hur mycket den skadade kroppsdelens exponerades, eftersom vid till exempel amputation av lårben eller överarm saknades foten respektive handen.

1997 års arbetsgrupp hade vidare uppfattningen att en amputation torde uppfattas som mer iögonfallande än ärr och därför ansågs inte ersättning enligt hjälptabellen för ärr vara tillräcklig. Arbetsgruppen utformade en amputationstabell med hänsyn till defekten och substansförlusten. För en amputerad kroppsdel lämnades således ersättning för men, det vill

såga effekt, samt för defekt. Beloppen inkluderade ersättning för vanligen förekommande ärr som uppkommer vid amputationer. Större utseendemässiga förändringar vid amputationer än i normalfallet skulle därutöver ersättas utifrån Ärrtabellen.

1997 års arbetsgrupp utgick vid skapandet av amputationstabellen från 1981 års tabellverk för medicinsk invaliditet där även ersättning för defekten ingick. När 1996 års medicinska tabellverk kom avsåg ersättningen enbart funktionsnedsättningen (effekten) och därför skapades en separat amputationstabell. 1997 års utredning utgick från de totala beloppen i 1981 års tabellverk och tittade på vad procentsatsens effekt (den medicinska invaliditeten) gav i pengar. Man såg då att mellanskillnaden var defekten. Således gjordes ingen annan värdering av nivån på beloppen, det vill säga graderingarna sågs inte över, utan det var endast matematik.

Amputationstabellen fastställdes av Trafikskadenämndens råd den 4 december 1997 och har därefter anpassats till penningvärdeförändringen. Dock konstaterades att tabellen skulle utvärderas inför rådets möte år 1998. År 1998 ansåg rådet dock att det var för tidigt för en utvärdering och därefter har någon utvärdering inte skett.

2.2. Arbetsgruppens utredning och överväganden

Vid en genomgång av amputationstabellen (bilaga 6) och dess förhållanden till mentabellen kan noteras att tidigare belopp för effekt och defekt separerades i 1996-års tabellverk. Vid en jämförelse med tidigare belopp måste man därför göra om dagens invaliditetsgrader till den gamla tabellen. Det kan således konstateras att amputationstabellen hör ihop både med mentabellen och ärrtabellen.

Några allvarliga invändningar mot amputationstabellen har under utredningen inte framkommit och har heller inte kunnat konstateras av arbetsgruppen.

2.3. Arbetsgruppens förslag

Arbetsgruppen föreslår att nuvarande amputationstabell kvarstår. Vid behov kan ersättningen kompletteras med ersättning enligt ärrtabellen på sätt som framgår nedan under avsnitt 4.

3. Hur ska ersättning vid substansförlust för del av finger och övriga lemmar beräknas?

3.1. Historik och nuvarande nämndpraxis

Ersättning vid amputation av kroppsdel framgår av amputationstabellen. Tabellen har sedan den kom räknats upp med penningvärdeförändringen.

Det finns ingen praxis bestående av tidigare cirkulär, referat eller radsbeslut om hur en partiell amputation ska ersättas. Nämnden har i sin ärendehantering ibland förordat full ersättning vid partiell amputation av t.ex. del av finger men i andra fall reducerat ersättningen utifrån hur stor del av kroppsdelen som amputerats.

3.2. Arbetsgruppens utredning och överväganden

3.2.1 Del av kroppsdelar såsom armar, ben och fötter

Det är enligt arbetsgruppen svårt att bedöma hur hög ersättning som ska lämnas beroende på hur stor del av kroppsdel som amputerats eftersom det kan finnas stora variationer. Det är i princip omöjligt att få en enhetlighet praxis om var gränserna ska gå. Om ersättning i stället lämnas med hela beloppet för amputation för aktuell kroppsdel oavsett hur mycket som är amputerat så länge amputationen går in på den aktuella kroppsdel förenklas tillämpningen och man undviker gränsdragningsproblem. Att hel ersättning utgår för amputation för bara en del av en kroppsdel kan tyckas ologiskt men samtidigt är det inte någon som underkompenseras vid ett sådant synsätt.

Om en person orsakas en skada som medför amputation av del av kroppsdel och därefter är med om ytterligare en skada som orsakar ytterligare amputation av samma kroppsdel bör enligt arbetsgruppens uppfattning ersättning enligt amputationstabellen lämnas endast för amputation vid första skadan och då med fullt belopp. Ersättning enligt amputationstabellen för amputation av samma kroppsdel bör emellertid inte lämnas flera gånger. Dock bör det i sådana ärenden bli fråga om ytterligare ersättning för ärr vid det andra amputationstillfället.

3.2.2. Fingrar och tår

Amputationstabellen är uppbyggd på det sättet att om ersättning ges för en substansförlust med hälften eller mindre för ett finger blir ersättningen lägre än ett belopp för ett framträdande ärr (kolumn A) på handen om det ersätts med det lägsta beloppet. Detta under förutsättning att ersättningen reduceras utifrån hur stor del av fingret som amputeras. Detta betyder att en substansförlust av halva fingret eller mindre ger lägre ersättning än ett framträdande ärr på handen trots att man då har alla fingrar kvar.

Arbetsgruppen konstaterar att för att förenkla tillämpningen och få en enhetlig praxis bör ersättning för amputation av fingrar och tår lämnas på samma sätt som för övriga kroppsdelar, se avsnitt 3.2.1. Gränsdragning för om ersättning ska ges utifrån ärrtabellen eller amputationstabellen bör vara om nageln eller del av nageln är kvar. Om inte nageln eller del av nageln är kvar bör ersättning lämnas enligt amputationstabellen och i annat fall bör ersättning lämnas enligt ärrtabellen.

3.3. Arbetsgruppens förslag

Arbetsgruppen föreslår att ersättning för amputation av del av kroppsdel lämnas med hela beloppet för amputation för aktuell kroppsdel oavsett hur stor del som är amputerad så länge amputationen går in på den aktuella kroppsdel. Detta synsätt gäller även ersättning för amputation av del av fingrar och tår. Om nagel eller del av nagel på ett finger eller en tå är kvar lämnas dock inte ersättning enligt amputationstabellen utan enligt ärrtabellen.

4. Vad innebär uttrycket ”vanligen förekommande ärr” samt ”större utseendemässig förändring vid amputation” i tabellen Ersättning vid amputation, punkten 2)?

4.1. Historik och nuvarande nämndpraxis

Som framgår under avsnitt 2.1 ovan kom 1997 års arbetsgrupp, som utredde frågan om ersättning för amputationsdefekt, fram till att amputationstabellens belopp skulle inkludera ersättning för vanligen förekommande ärr som uppkommer vid amputationer. Större utseendemässiga förändringar vid amputationer än i normalfallet skulle därutöver ersättas utifrån lämpligt val av fält och kolumn i ärrtabellen.

Nämndens praxis på området har hittills varit relativt spretig eftersom det inte har funnits några riktlinjer för vad som ska betraktas som normalt förekommande utseendemässiga förändringar efter en amputation.

4.2. Arbetsgruppens utredning och överväganden

Arbetsgruppen har studerat och jämfört olika utseendemässiga förändringar efter amputation av olika kroppsdelar. Ärr som är att betrakta som normala i förhållanden till skadan kan likväl vara framträdande eller missprydande på olika sätt. För att få en enhetlig praxis även för dessa utseendemässiga förändringar kan vägledning tas av ärrtabellen även för amputationsärr.

Utgångspunkten bör enligt arbetsgruppens uppfattning vara att ett normalt ärr efter en amputationsskada motsvarar nivå A i ärrtabellen för respektive fält. Om den utseendemässiga förändringen är värre än så ska ersättning enligt ärrtabellen inom tillämplig nivå (B-F) också utgå då det får betraktas som en större utseendemässig förändring än vad som kan räknas som normalt.

Arbetsgruppen har vidare övervägt om det vid amputationsärr överstigande nivå A ska göras en avräkning motsvarande vad ersättning enligt A-nivå skulle ha medfört, men funnit att detta blir ett komplext och orimligt resonemang med stora utrymmen för tolkningar. Detta skulle i så fall motverka syftet med att få en mer enhetlig och lättförståelig praxis.

4.3. Arbetsgruppens förslag

En normalt förekommande utseendemässig förändring efter amputation motsvarar nivå A i ärrtabellen och utgör således ”vanligen förekommande ärr”. Vid ärr efter amputationsskador som motsvarar nivå A lämnas alltså inte någon ytterligare ersättning utöver den som ingår i amputationstabellen.

För utseendemässiga förändringar efter amputationsskador som motsvarar nivå B i ärrtabellen och uppåt lämnas ersättning enligt ärrtabellen inom tillämplig nivå B-F (utan avräkning med belopp motsvarande nivå A), vilket således är att betrakta som ”större utseendemässiga förändringar” vid amputation.

5. Översyn av kolumnernas namn (A-F) i ärrtabellen, se framförallt F ”Frånstötande”.

5.1. Historik och nuvarande nämndpraxis

De olika fälten eller kolumnerna har haft följande namn sedan ärrtabellen skapades.

A Framträdande

B Klart framträdande

C Vanprydande

D Klart vanprydande

E Uppenbart vanprydande

F Frånstötande

5.2. Arbetsgruppens utredning och överväganden

Vissa av namnen kan uppfattas stötande i sig och bör därför ändras eller tas bort. För att en person, som inte är bekant med skadereglering, ska förstå innebörden av de olika nivåindelningarna kan det dock vara till hjälp med ett beskrivande ord för varje nivå.

Ordet ”framträdande” är ett relativt neutralt ord och kan därför kvarstå. Orden ”vanprydande” och ”frånstötande” är mer negativt värdeladdade och bör därför ändras till mer neutrala ord. Bokstavsbezeichnungarna A-F bör kvarstå.

5.3. Arbetsgruppens förslag

Följande namn föreslås.

A Framträdande

B Klart framträdande

C Missprydande

D Klart missprydande

E Uppenbart missprydande

F Synnerligen missprydande

6. Bör det lämnas ersättning för utseendemässig förändring vid sond som används för sondmatning och/eller andning? Även fråga om ersättning för stomibandage.

6.1. Historik

Det finns ingen enhetlig nämndpraxis för hur den utseendemässiga förändringen vid sond för matning respektive för andning ska ersättas. Det finns yttranden där nämnden har föreslagit att ersättning ska lämnas separat medan det i andra yttranden har ansetts ingå i ersättningen för bestående men.

6.2. Arbetsgruppens utredning och överväganden

Vid en jämförelse med ersättning för stomi kan konstateras att enligt beslut av Trafikskadenämndens råd den 9 januari 2013 lämnas ersättning för utseendemässig förändring med anledning av stomibandage med 140 procent av högsta beloppet för ersättning för bål under kolumnen F i ärrtabellen (f.n. cirka 50 000 kr). Beloppet åldersreduceras. I den utredning som föregick beslutet framgick att den utseendemässiga förändringen i sig inte är särskilt uttalad, men att bandaget för tanken till vad det är avsett att innehålla och dölja, nämligen avföring. Beloppet bestämdes med hänsyn härtill och till de svårigheter som föreligger att helt dölja bandaget med kläder. Vid förändring av ärrtabellen enligt arbetsgruppens förslag (bilaga 5) motsvarar dagens belopp knappt mitten av nivå E.

En sond för matning ser idag mer ut som en knapp på magen (peg) medan en sond för andning är mer framträdande i sin konstruktion och placering på halsen.

6.3. Arbetsgruppens förslag

Mot bakgrund av sondernas utseende och placering föreslås att en *sond för matning* anses motsvara nivå 1C och *sond för andning* 6D i ärrtabellen. Vid normalfall bör ersättning lämnas i nivå med mittenspannet och därutöver bör individuella bedömningar göras.

Med anledning av arbetsgruppens förslag till ändring av ärrtabellens uppbyggnad föreslås vidare att ersättning för *stomibandage* bör motsvara 1E. Även i dessa fall bör i normalfall ersättning lämnas i nivå med mittenspannet och därutöver bör individuella bedömningar göras.

Om sonderna respektive stomibandaget inte är permanenta utan den skadade behöver ha dessa endast under en begränsad tid kan ledning hämtas från hur ersättning för temporär invaliditet lämnas (se TSN:s råd den 9 juni 2014). Ersättningsbeloppet divideras med en kapitaliseringsfaktor och multipliceras med det antal år för vilka den skadade ska få ersättning.

7. Om det finns ärr på olika lemmar men inom samma fält (se 1-6 i ärrtabellen), ska det då göras en sammanläggning/sammanvägning vid bedömningen av ärrersättningen eller ska ersättning i stället lämnas för respektive lem?

7.1. Historik och nuvarande nämndpraxis

För närvarande finns inte någon enhetlig praxis på området utan bedömningarna har skilt sig åt från fall till fall. Vidare saknas tydliga riktlinjer för vad sammanläggning respektive sammanvägning innebär och hur och när detta ska ske.

7.2. Arbetsgruppens utredning och överväganden

För att tydliggöra när sammanvägning respektive sammanläggning bör ske har arbetsgruppen utarbetat ett förslag till riktlinjer, se nedan.

Vid ärr som går över flera kroppsdelar uppkommer dessutom svårigheter att bestämma från vilket fält som ersättningen ska utgå från. Frågeställningen uppstår relativt ofta vid ärr som går över en arm ner över hand, från nacke ner över rygg eller från rygg upp över nacke och huvud etc. Det har diskuterats om utgångspunkten ska vara det fält som rymmer den större delen av ärrret och att ersättning därmed lämnas utifrån aktuellt fält. Detta synsätt är dock enligt arbetsgruppens mening olämpligt eftersom det kan medföra att den skadade kan få lägre ersättning för ärrret än vad som skulle ha lämnats om endast en mindre del av ärrret funnits på den av kroppsdelarna med en högre ersättningsnivå.

7.3. Arbetsgruppens förslag

7.3.1 Sammanvägning

Med sammanvägning avses att en bedömning görs av ärrrens utseende tillsammans med varandra. Ersättning lämnas inte enskilt för respektive ärr utan för ärrrens utseende ihop.

Sammanvägning bör ske för ärr på samma kroppsdel. Med samma kroppsdel avses de olika fältindelningarna i ärrtabellen 1-6. Observera dock att exempelvis höger respektive vänster arm/hand/fot etc. betraktas som en egen kroppsdel då dessa är avskilda från varandra även om de ingår i samma fältindelning. Vidare bör för bål respektive ansikte/hals sammanvägning ske endast beträffande ärr som kan iakttas samtidigt, dvs. ärr på ryggen sammanvägs för sig och ärr på framsidan av bålen sammanvägs för sig osv.

Exempelvis kan flera mindre ärr som var för sig uppgår till A-nivåer tillsammans medföra att ersättning lämnas enligt B-nivån för den aktuella kroppsdelens.

7.3.2. Sammanläggning

Vid sammanläggning görs bedömningar av ärr på olika kroppsdelar. Bedömning görs för varje kroppsdel för sig inom de olika fältindelningarna i ärrtabellen 1-6 (dvs. respektive fot för sig, respektive arm för sig etc.) och beloppen adderas till varandra. Ingen reducering görs med hänsyn till ärrrens omfattning och storlek etc.

Det förutsätts därvid att endast ett ärr finns på respektive kroppsdel. Om det finns flera ärr på samma kroppsdel bör sammanvägning först ske beträffande ärrren på samma kroppsdel varefter sammanläggning sker med ärr på andra kroppsdelar.

7.3.3. Mer omfattande ärr och utseendemässiga förändringar

Vid svårare skador, exempelvis brännskador, är utgångspunkten vad ersättningen motsvarar för respektive kroppsdel. Därefter görs en sammanläggning respektive i förekommande fall en sammanvägning. Ersättningen bör inte vara lägre för att ärrren är mer omfattande. Tvärtom kan ersättning lämnas i höjande riktning med hänsyn till omfattningen av ärrren och den utseendemässiga förändringen.

7.3.4. Ärr över flera kroppsdelar

Vid ärr som går över flera kroppsdelar bör det först konstateras hur stor del av ärrret som finns på respektive kroppsdel. Därefter ska en bedömning göras utifrån de delar av ärrret som finns på respektive kroppsdel. Sedan görs en sammanläggning och en skälighetsbedömning utifrån respektive fält i ärrtabellen.

8. Övriga frågor

Vid arbetsgruppens arbete har ett antal olika frågor uppkommit som vi anser vara angeläget att behandla i detta sammanhang.

8.1. Ärr på huvud, nacke m.m.

8.1.1. Nämndens praxis

Någon enhetlig nämndpraxis finns inte.

8.1.2. Arbetsgruppens överväganden och förslag

För att en utseendemässig förändring ska vara ersättningsbar ska den vara möjlig att iaktta för utomstående. Arbetsgruppen föreslår tydligare riktlinjer för hur fallen nedan ska behandlas enligt följande.

8.1.2.1 Ärr på huvud, nacke och hårbotten

Vid en bedömning av ersättning bör utgångspunkten vara vad som faktiskt syns. Därefter görs en individuell bedömning på sedvanligt sätt.

Ersättning för ärr som finns på *huvud* lämnas med olika belopp beroende på var ärret sitter. Eftersom ansiktet syns hela tiden bör ett ansiktsärr värderas högre än ett ärr i *nacken*. Det avgörande är det utseendemässiga, det vill säga hur mycket som syns.

Eftersom frisyrier kan variera över tid bör utgångspunkten för bedömning av ersättning för ärr i *hårbotten* vara att den skadade kommer att ha den frisyr som finns på fotona som bifogas ärendet. Bedömningen ska också vara könsneutral. Något förbehåll för det fall att den skadade med tiden tappar sitt hår och därmed exponerar ett eventuellt ärr bör enligt arbetsgruppens uppfattning inte lämnas eftersom förbehåll enligt nämndens praxis inte lämnas för eventuellt ändrat utseende av andra ärr.

8.1.2.2. Hårextensions, tupéer och peruker m.m.

Ersättning lämnas för den utseendemässiga förändringen på kroppen och inte för kostnaderna för att dölja denna. Ersättning för kostnader för ”kosmetiska” plastikoperationer lämnas enligt nämndens praxis inte eftersom de inte är nödvändiga kostnader till följd av skadan. Den skadade kan i stället efter eget val använda menersättningen till att bekosta en plastikoperation. Liknande resonemang kan föras beträffande frågan om ersättning för *hårextensions, tupéer och peruker m.m.* Ersättning för dessa bör inte lämnas eftersom det är en kostnad för att dölja en skada på kroppen, men inte en nödvändig kostnad till följd av skadan. Däremot bör givetvis ersättning lämnas för den utseendemässiga förändringen på kroppen som skadan medfört. Om det i undantagsfall dock skulle anses att t.ex. en peruk är en nödvändig kostnad till följd av skadan bör ersättning för denna lämnas som kostnadsersättning.

8.2 Bröstimplantat och tatueringar

8.2.1. Nämndens praxis

Nämndens huvudsakliga praxis på området är att för det fall ett bröstimplantat eller en tatuering skadats lämnas ersättning för den utseendemässiga förändringen på kroppen och inte för kostnaden för att återställa det skadade implantatet eller tatueringen i ursprungligt skick. I enstaka fall har nämnden gjort en annan bedömning.

8.2.2. Arbetsgruppens överväganden och förslag

Ersättning för förstörda tatueringar, bröstimplantat och liknande bör behandlas på samma sätt. Se även ovan under 8.1.2.2. angående plastikoperationer. Det finns inte skäl att ändra den nuvarande praxisen men förtydligande riktlinjer bör kunna lämnas.

Arbetsgruppen föreslår följande riktlinjer.

En jämförelse bör göras av hur den skadade kroppsdelens utseende såg ut före och efter olyckan på samma sätt som vid bestämmandet av ersättning för lyte i form av ärr. Därefter bör ersättning lämnas för den utseendemässiga förändringen med tillämpning av ärrtabellen.

Någon ersättning för kostnaden för att återställa den skadade tatueringen eller bröstimplantatet bör inte lämnas eftersom kostnader för återställande inte kan anses vara en nödvändig kostnad till följd av skadan.

8.3. Utseendemässiga förändringar till följd av hjärnskada/psykiska besvär, ersättning för olika typer av ryckningar i ansikte och i kroppen, förändrade rörelsemönster och konsekvenser som inte syns på fotografier utan kräver rörlig bild

8.3.1. Nuvarande praxis

I nämndens referat 2-2010 behandlades frågan om ersättning för utseendemässig förändring till följd av en hjärnskada. Nämnden fann att den utseendemässiga förändringen på grund av hjärnskadans var en direkt följd av denna och fick därför anses ingå i invaliditetsgraden.

Nämndens praxis är således att ersättning för utseendemässiga förändringar i dylika fall - till skillnad från andra fysiska skador - får anses ingå i ersättningen för bestående men.

Praxis gällande ersättning för skelning, ryckningar, förändrat gångmönster, tics m.m. har varierat och några enhetliga bedömningsgrunder synes inte föreligga.

8.3.2. Arbetsgruppens utredning och överväganden

Det kan konstateras att i ersättningen för men, som ju utgår från den medicinska invaliditetsgraderingen, ingår endast ersättning för funktionsnedsättningen. Den utseendemässiga förändringen till följd av själva menet är således exkluderad i det medicinska tabellverket.

Arbetsgruppen anser, till skillnad från nuvarande praxis, att ersättning för utseendemässig förändring som en skada har medfört bör lämnas utöver ersättningen för den rent medicinska funktionsnedsättningen. Någon skillnad bör alltså inte göras utifrån orsak till skadan.

8.3.3. Arbetsgruppens förslag

Följande riktlinjer föreslås.

Utöver menersättning bör ersättning också lämnas för utseendemässig förändring om skadan medför utseendemässiga förändringar som avviker från utseendet som oskadad. Den utseendemässiga förändringen bör kunna iaktas av utomstående. Exempel kan vara skelning, förändrat gångmönster, muskelförtvining, tics m.m.

Vad gäller ersättningsnivån bör man som vid ersättning för ärr utgå från den kroppsdel där den utseendemässiga förändringen sitter och sedan göra en rimlig avvägning med ledning av

ärrtabellen.

Som en konsekvens av detta förslag föreslår arbetsgruppen att nämndens referat 2-2010 utgår.

8.4 Är de aktuella faktorerna för åldersreduktion korrekta?

8.4.1 Historik

Nämndens arbetsgrupp angående upprättande av hjälptabell för fastställande av ersättning för utseendemässiga skadeföljder år 1992 konstaterade att motivet för att ersättningsbeloppen höjs eller reduceras på visst sätt beroende på den skadades ålder är att en utseendemässig förändring i de allra flesta fall "slår hårdare" ju yngre den skadade är och tvärtom.

"Normalreaktionen" för en utseendemässig förändring antogs kunna återfinnas hos en person som är 30-40 år gammal. Enligt den gällande ärrtabellen och amputationstabellen sker dock en åldersreducering av ersättningen fr.o.m. 26 års ålder.

8.4.2 Arbetsgruppens överväganden

Med hänsyn till att medellivslängden successivt ökar och att det är svårt att sätta en ålder på utseendets betydelse för en person kan övervägas om nivån för de aktuella åldershöjningarna och reduceringarna är korrekt utformade.

8.4.3 Arbetsgruppens förslag

De nuvarande mentabellerna är uppbyggda efter nuvarande system om ålderstillägg och reducering. En förändring av åldershöjningen eller åldersreduceringen i ärrtabellen och amputationstabellen skulle innebära en genomgripande förändring av systemet. Arbetsgruppen föreslår därför inte någon ändring.

9. Arbetsgruppens förslag till nya tabeller. Förändring av noter till ärrtabellen och amputationstabellen.

9.1. Arbetsgruppens överväganden och förslag

Som konsekvens av arbetsgruppens förslag om förändringar i ärrtabellen och övriga frågor som arbetsgruppen har behandlat bör även noterna i ärrtabellen och amputationstabellen korrigeras.

Arbetsgruppen har uppfattningen att de av arbetsgruppen framtagna förändringarna av noterna till tabellerna tillgodoser detta och föreslår att dessa ersätter nuvarande noter samt att tabellerna får följande utseende, **bilaga 7 och 8.**

10. Övergångsfrågor

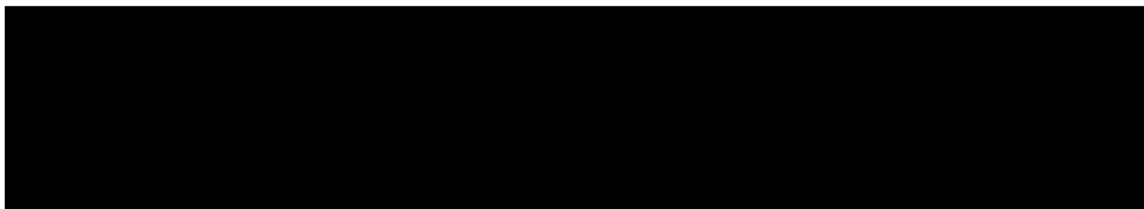
10.1. Arbetsgruppens överväganden

Ett stort antal ärenden är redan ingivna till nämnden där de hittills gällande tabellerna m.m. har använts. I flertalet fall torde det vara relativt okomplicerat att vid nämndprövningen i stället tillämpa de nya tabellerna eftersom det oftast framgår av försäkringsföretagens förslag vilka fält och kolumner som har använts. Om det emellertid uppstår tveksamheter kan frågan om ersättning för ärr m.m. återgå till försäkringsföretaget för att företaget och den skadade ska få tillfälle att yttra sig i frågan.

10.2. Arbetsgruppens förslag

Ärrtabellen och amputationstabellen har stor betydelse i den praktiska skaderegleringen. Arbetsgruppens olika förslag kan vidare antas vara av stor vikt för de skadelidande. Arbetsgruppen föreslår därför att den nya ärrtabellen, amputationstabellen och arbetsgruppens övriga förslag ska tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2017.

För arbetsgruppen

Ordförande

Sekreterare

Ersättning för utseendemässiga skadeföljder 2017

	A Fram- trädande	B Klart fram- trädande	C Van- pyrdande	D Klart van- pyrdande	E Uppenbart vanpyrdande	F Frånstötande
1 Bål	3 000 - 5 400	5 500 - 9 200	9 400 - 13 800	13 900 - 19 900	20 000 - 27 500	27 800 - 35 300
2 Fötter/ överarm	3 900 - 6 200	6 300 - 10 800	10 900 - 15 300	15 500 - 30 700	30 800 - 49 000	49 100 - 68 900
3 Ben/ underarm	5 400 - 10 800	10 900 - 15 300	15 500 - 23 000	23 200 - 42 100	42 300 - 74 200	74 400 - 105 600
4 Händer	7 700 - 13 800	13 900 - 19 900	20 000 - 30 700	30 800 - 53 600	53 800 - 91 900	92 000 - 137 700
5 Ansikte/ hals	15 300 - 23 000	23 200 - 32 200	32 300 - 53 600	53 800 - 137 700	137 900 - 244 900	245 000 - 351 900

- Bestäm, beroende var på kroppen skadan är belägen, vilket av fälten 1-5 som är tillämpligt på det aktuella skadefallet.
- Bedöm därefter, med hänsyn till skadans svårighetsgrad, vilken av kolumnerna A-F skadefallet kan placeras in i.
- Vid flera ärr bör en sammanläggning/sammanvägning ske.
- Summan justeras med hänsyn till den skadelidandes ålder vid den akuta sjuktidens slut enligt följande:

Den skadelidandes ålder	Andel av beloppet
Under 15 år	135 %
15 - 19 år	125 %
20 - 24 år	120 %
25 år	100 %
För personer som är 26 år och äldre görs åldersreducering enligt bilaga 5, Åldersfaktorer.	

- Då mindre ärr förekommer, som inte bedöms vara direkt framträdande, lämnas ersättning efter vad som anses vara skäligt.
- Avsteg från tabellen i höjande riktning kan göras i mycket extrema fall d v s när skadorna inte bara är frånstötande utan dessutom påtagligt frånstötande. Som exempel kan nämnas allvarliga och utbredda brännskador.
- I ett skadefall där ersättningen endast avser utseendemässiga följder bör belopp under 10 000 kr avrundas uppåt till närmaste 500-tal och belopp över 10 000 kr avrundas uppåt till närmaste 1000-tal.

Tabell visande de procentuella proportionerna i förhållande till ansiktet
(nuvarande ärrtabell 2017)

tabell 2017	A		B		C		D		E		F	
	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta
1. Bål	20%	24%	24%	28%	29%	26%	26%	14%	15%	11%	11%	10%
	3 000	5 400	5 500	9 200	9 400	13 800	13 900	19 900	20 000	27 500	27 800	35 300
2. Fötter/överarm	26%	27%	27%	34%	34%	28%	29%	22%	22%	20%	20%	20%
	3 900	6 200	6 300	10 800	10 900	15 300	15 500	30 700	30 800	49 000	49 100	68 900
3. Ben/underarm	36%	47%	47%	48%	48%	43%	43%	31%	31%	30%	30%	30%
	5 400	10 800	10 900	15 300	15 500	23 000	23 200	42 100	42 300	74 200	74 400	105 600
4. Händer	50%	60%	60%	62%	62%	57%	57%	39%	39%	38%	38%	39%
	7 700	13 800	13 900	19 900	20 000	30 700	30 800	53 600	53 800	91 900	92 000	137 700
5. Ansikte/hals	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	15 300	23 000	23 200	32 200	32 300	53 600	53 800	137 700	137 900	244 900	245 000	351 900

Utgångspunkten är lägsta respektive högsta värdet i varje intervall. Värdet för Ansikte/ hals är 100 procent och övriga värden anges i förhållande till detta.

Exempel procentsatser

tabell 2017	A		B		C		D		E		F	
	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta
1. Bål	30% 4 600	6 900	30% 7 000	9 700	30% 9 700	16 100	30% 16 100	41 300	30% 41 400	73 500	30% 73 500	105 600
2. Fötter/överarm	35% 5 400	8 100	35% 8 100	11 300	35% 11 300	18 800	35% 18 800	48 200	35% 48 300	85 700	35% 85 800	123 400
3. Ben/underarm	45% 6 900	10 400	45% 10 400	14 500	45% 14 500	24 100	45% 24 200	62 000	45% 62 100	110 200	45% 110 300	158 400
4. Händer	55% 8 400	12 700	55% 12 800	17 700	55% 17 800	29 500	55% 29 600	75 700	55% 75 800	134 700	55% 134 800	193 600
5. Ansikte/hals	100% 15 300	23 000	100% 23 200	32 200	100% 32 300	53 600	100% 53 800	137 700	100% 137 900	244 900	100% 245 000	351 900

Exempel tabell med brytning av procentsatser

tabell 2017	A		B		C		D		E		F	
	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta
1. Bål	30% 4 600		30% 7 000		30% 9 700		30% 16 100	25% 34 500	25% 61 300		25% 88 000	
		6 900		9 700		16 100		34 400		61 200		88 000
2. Fötter/överarm	35% 5 400		35% 8 100		35% 11 300		35% 18 800	30% 41 400	30% 73 500		30% 105 600	
		8 100		11 300		18 800		41 300		73 500		105 600
3. Ben/underarm	50% 7 700	50%	50% 11 600	50%	50% 16 200	50%	50% 26 900	40% 55 200	40% 98 000		40% 140 800	
		11 500		16 100		26 800		55 100		98 000		140 800
4. Händer	60% 9 200	60%	60% 13 900	60%	60% 19 400	60%	60% 32 300	50% 69 000	50% 122 500		50% 176 000	
		13 800		19 300		32 200		68 900		122 500		176 000
5. Ansikte/hals	100% 15 300		100% 23 200		100% 32 300		100% 53 800		100% 137 900		100% 245 000	
		23 000		32 200		53 600		137 700		244 900		351 900

Arbetsgruppens förslag

	A		B		C		D		E		F	
	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta
1. Bål	5 000	7 500	7 600	12 000	12 100	20 000	20 100	40 000	40 100	70 000	70 100	100 000
2. Fot	5 000	7 500	7 600	12 000	12 100	20 000	20 100	40 000	40 100	70 000	70 100	100 000
3. Ben	6 000	9 000	9 100	14 400	14 500	24 000	24 100	48 000	48 100	84 000	84 100	120 000
4. Arm	7 000	10 500	10 600	16 800	16 900	28 000	28 100	56 000	56 100	98 000	98 100	140 000
5. Hand	8 000	12 000	12 100	19 200	19 300	32 000	32 100	64 000	64 100	112 000	112 100	160 000
6. Huvud/hals	17 500	26 200	26 300	42 000	42 100	70 000	70 100	140 000	140 100	245 000	245 100	350 000
	5,00%	7,50%	12,00%		20,00%		40,00%		70,00%		100%	

Ersättning för utseendemässiga skadeföljder vid amputationer 2017

I beloppen ingår även ersättning för den substansförlust som en amputation innebär. Beloppen avser en 25-årig person.

Kroppsdel	Belopp
Tå	6 500 kr
Stortå	9 000 kr
Fot	62 000 kr
Underben	75 000 kr
Lårben	87 000 kr
Lårben/höft	100 000 kr
Finger	13 000 kr
Tumme	15 000 kr
Hand	87 000 kr
Underarm	100 000 kr
Överarm	112 000 kr

1. Utöver ersättning för utseendemässig förändring och substansförlust lämnas ersättning för men (medicinsk invaliditet).
2. Beloppen inkluderar ersättning för vanligen förekommande ärr som uppkommer vid amputationer. Vid större utseendemässig förändring tillämpas även tabellen för Ersättning för utseendemässiga skadeföljder, se bilaga 3.
3. Vid förlust av andra kroppsdelar än de som upptagits ovan - såsom näsa, öra, bröst etc. - sker en individuell bedömning.
4. Beloppen justeras med hänsyn till den skadelidandes ålder vid den akuta sjuktidens slut enligt följande:

Den skadelidandes ålder	Andel av beloppet
Under 15 år	135 %
15 - 19 år	125 %
20 - 24 år	120 %
25 år	100 %
För personer som är 26 år och äldre görs åldersreducering enligt bilaga 5, Åldersfaktorer.	

Ersättning för utseendemässiga skadeföljder 2017

	A Fram- trädande	B Klart fram- trädande	C Miss- prydande	D Klart miss- prydande	E Uppenbart missprydande	F Synnerligen missprydande
1 Bål	5 000 - 7 500	7 600 - 12 000	12 100 - 20 000	20 100 - 40 000	40 100 - 70 000	70 100 - 100 000
2 Fot	5 000 - 7 500	7 600 - 12 000	12 100 - 20 000	20 100 - 40 000	40 100 - 70 000	70 100 - 100 000
3 Ben	6 000 - 9 000	9 100 - 14 400	14 500 - 24 000	24 100 - 48 000	48 100 - 84 000	84 100 - 120 000
4 Arm	7 000 - 10 500	10 600 - 16 800	16 900 - 28 000	28 100 - 56 000	56 100 - 98 000	98 100 - 140 000
5 Hand	8 000 - 12 000	12 100 - 19 200	19 300 - 32 000	32 100 - 64 000	64 100 - 112 000	112 100 - 160 000
6 Huvud/ hals	17 500 - 26 200	26 300 - 42 000	42 100 - 70 000	70 100 - 140 000	140 100 - 245 000	245 100 - 350 000

- Bestäm, beroende var på kroppen skadan är belägen, vilket av fälten 1-6 som är tillämpligt på det aktuella skadefallet.
- Bedöm därefter, med hänsyn till skadans svårighetsgrad, vilken av kolumnerna A-F skadefallet kan placeras in i.
- Vid flera ärr på olika kroppsdelar bör en sammanläggning ske och vid flera ärr på samma kroppsdel bör i stället en sammanvägning göras.
- Summan justeras med hänsyn till den skadades ålder vid den akuta sjuktidens slut enligt följande:

Den skadelidandes ålder	Andel av beloppet
Under 15 år	135 %
15 - 19 år	125 %
20 - 24 år	120 %
25 år	100 %
För personer som är 26 år och äldre görs åldersreducering enligt bilaga 5, Åldersfaktorer.	

- Då mindre ärr förekommer, som inte bedöms uppgå till nivå Framträdande (A), lämnas ersättning efter vad som anses vara skäligt.
- Avsteg från tabellen i höjande riktning kan göras i mycket extrema fall d v s när skadorna inte bara är synnerligen missprydande utan mer missprydande än så. Som exempel kan nämnas allvarliga och utbredda brännskador.
- I ett skadefall där ersättningen endast avser utseendemässiga följder bör belopp under 10 000 kr avrundas uppåt till närmaste 500-tal och belopp över 10 000 kr avrundas uppåt till närmaste 1000-tal.

Trafikskadenämnden

Arbetsgruppens förslag

Bilaga 8

Ersättning för utseendemässiga skadeföljder vid amputationer 2017

I beloppen ingår även ersättning för den substansförlust som en amputation innebär. Beloppen avser en 25-årig person.

Kroppsdel	Belopp
Tå	6 500 kr
Stortå	9 000 kr
Fot	62 000 kr
Underben	75 000 kr
Lårben	87 000 kr
Lårben/höft	100 000 kr
Finger	13 000 kr
Tumme	15 000 kr
Hand	87 000 kr
Underarm	100 000 kr
Överarm	112 000 kr

1. Utöver ersättning för utseendemässig förändring och substansförlust lämnas ersättning för men (medicinsk invaliditet).
2. Beloppen inkluderar ersättning för vanligen förekommande ärr (motsvarande nivå A i ersättningstabellen för utseendemässiga skadeföljder) som uppkommer vid amputationer. Vid större utseendemässig förändring tillämpas även tabellen för Ersättning för utseendemässiga skadeföljder, se bilaga 3.
3. Vid förlust av andra kroppsdelar än de som upptagits ovan - såsom näsa, öra, bröst etc. - sker en individuell bedömning.
4. Beloppen justeras med hänsyn till den skadelidandes ålder vid den akuta sjuktidens slut enligt följande:

Den skadelidandes ålder	Andel av beloppet
Under 15 år	135 %
15 - 19 år	125 %
20 - 24 år	120 %
25 år	100 %

För personer som är 26 år och äldre görs åldersreducering enligt bilaga 5, Åldersfaktorer.

Ersättning för utseendemässiga skadeföljder 2017

	A Fram- trädande	B Klart fram- trädande	C Van- pyrdande	D Klart van- pyrdande	E Uppenbart vanpyrdande	F Frånstötande
1 Bål	3 000 - 5 400	5 500 - 9 200	9 400 - 13 800	13 900 - 19 900	20 000 - 27 500	27 800 - 35 300
2 Fötter/ överarm	3 900 - 6 200	6 300 - 10 800	10 900 - 15 300	15 500 - 30 700	30 800 - 49 000	49 100 - 68 900
3 Ben/ underarm	5 400 - 10 800	10 900 - 15 300	15 500 - 23 000	23 200 - 42 100	42 300 - 74 200	74 400 - 105 600
4 Händer	7 700 - 13 800	13 900 - 19 900	20 000 - 30 700	30 800 - 53 600	53 800 - 91 900	92 000 - 137 700
5 Ansikte/ hals	15 300 - 23 000	23 200 - 32 200	32 300 - 53 600	53 800 - 137 700	137 900 - 244 900	245 000 - 351 900

- Bestäm, beroende var på kroppen skadan är belägen, vilket av fälten 1-5 som är tillämpligt på det aktuella skadefallet.
- Bedöm därefter, med hänsyn till skadans svårighetsgrad, vilken av kolumnerna A-F skadefallet kan placeras in i.
- Vid flera ärr bör en sammanläggning/sammanvägning ske.
- Summan justeras med hänsyn till den skadelidandes ålder vid den akuta sjuktidens slut enligt följande:

Den skadelidandes ålder	Andel av beloppet
Under 15 år	135 %
15 - 19 år	125 %
20 - 24 år	120 %
25 år	100 %
För personer som är 26 år och äldre görs åldersreducering enligt bilaga 5, Åldersfaktorer.	

- Då mindre ärr förekommer, som inte bedöms vara direkt framträdande, lämnas ersättning efter vad som anses vara skäligt.
- Avsteg från tabellen i höjande riktning kan göras i mycket extrema fall då när skadorna inte bara är frånstötande utan dessutom påtagligt frånstötande. Som exempel kan nämnas allvarliga och utbredda brännskador.
- I ett skadefall där ersättningen endast avser utseendemässiga följder bör belopp under 10 000 kr avrundas uppåt till närmaste 500-tal och belopp över 10 000 kr avrundas uppåt till närmaste 1000-tal.

Tabell visande de procentuella proportionerna i förhållande till ansiktet
(nuvarande ärrtabell 2017)

tabell 2017	A		B		C		D		E		F	
	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta
1. Bål	20% 3 000	24% 5 400	24% 5 500	28% 9 200	29% 9 400	26% 13 800	26% 13 900	14% 19 900	15% 20 000	11% 27 500	11% 27 800	10% 35 300
2. Fötter/överarm	26% 3 900	27% 6 200	27% 6 300	34% 10 800	34% 10 900	28% 15 300	29% 15 500	22% 30 700	22% 30 800	20% 49 000	20% 49 100	20% 68 900
3. Ben/underarm	36% 5 400	47% 10 800	47% 10 900	48% 15 300	48% 15 500	43% 23 000	43% 23 200	31% 42 100	31% 42 300	30% 74 200	30% 74 400	30% 105 600
4. Händer	50% 7 700	60% 13 800	60% 13 900	62% 19 900	62% 20 000	57% 30 700	57% 30 800	39% 53 600	39% 53 800	38% 91 900	38% 92 000	39% 137 700
5. Ansikte/hals	100% 15 300	100% 23 000	100% 23 200	100% 32 200	100% 32 300	100% 53 600	100% 53 800	100% 137 700	100% 137 900	100% 244 900	100% 245 000	100% 351 900

Utgångspunkten är lägsta respektive högsta värdet i varje intervall. Värdet för Ansikte/ hals är 100 procent och övriga värden anges i förhållande till detta.

Exempel procentsatser

tabell 2017	A		B		C		D		E		F	
	<i>Lägsta</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	<i>Högsta</i>	<i>Lägsta</i>	<i>Högsta</i>
1. Bål	30%		30%		30%		30%		30%		30%	
	4 600		7 000		9 700		16 100		41 300		73 500	
		6 900		9 700		16 100		41 300		73 500		105 600
2. Fötter/överarm	35%		35%		35%		35%		35%		35%	
	5 400		8 100		11 300		18 800		48 300		85 800	
		8 100		11 300		18 800		48 300		85 800		123 400
3. Ben/underarm	45%		45%		45%		45%		45%		45%	
	6 900		10 400		14 500		24 200		62 100		110 300	
		10 400		14 500		24 200		62 000		110 200		158 400
4. Händer	55%		55%		55%		55%		55%		55%	
	8 400		12 800		17 800		29 600		75 800		134 800	
		12 700		17 700		29 500		75 700		134 700		193 600
5. Ansikte/hals	100%		100%		100%		100%		100%		100%	
	15 300		23 200		32 300		53 800		137 900		245 000	
		23 000		32 200		53 600		137 700		244 900		351 900

Exempel tabell med brytning av procentsatser

tabell 2017	A		B		C		D		E		F	
	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta
1. Bål	30% 4 600	6 900	30% 7 000	9 700	30% 9 700	16 100	30% 16 100	25% 34 400	25% 61 200	25% 61 300	25% 88 000	
2. Fötter/överarm	35% 5 400	8 100	35% 8 100	11 300	35% 11 300	18 800	35% 18 800	30% 41 300	30% 73 500	30% 73 500	30% 105 600	
3. Ben/underarm	50% 7 700	11 500	50% 11 600	16 100	50% 16 200	26 800	50% 26 900	40% 55 100	40% 98 000	40% 98 000	40% 140 800	
4. Händer	60% 9 200	13 800	60% 13 900	19 300	60% 19 400	32 200	60% 32 300	50% 68 900	50% 122 500	50% 122 500	50% 176 000	
5. Ansikte/hals	100% 15 300	23 000	100% 23 200	32 200	100% 32 300	53 600	100% 53 800	100% 137 700	100% 244 900	100% 245 000	100% 351 900	

Arbetsgruppens förslag

	A		B		C		D		E		F	
	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta	Lägsta	Högsta
1. Bål	5 000	7 500	7 600	12 000	12 100	20 000	20 100	40 000	40 100	70 000	70 100	100 000
2. Fot	5 000	7 500	7 600	12 000	12 100	20 000	20 100	40 000	40 100	70 000	70 100	100 000
3. Ben	6 000	9 000	9 100	14 400	14 500	24 000	24 100	48 000	48 100	84 000	84 100	120 000
4. Arm	7 000	10 500	10 600	16 800	16 900	28 000	28 100	56 000	56 100	98 000	98 100	140 000
5. Hand	8 000	12 000	12 100	19 200	19 300	32 000	32 100	64 000	64 100	112 000	112 100	160 000
6. Huvud/hals	17 500	26 200	26 300	42 000	42 100	70 000	70 100	140 000	140 100	245 000	245 100	350 000
	5,00%	7,50%	12,00%		20,00%		40,00%		70,00%		100%	

Ersättning för utseendemässiga skadeföljder vid amputationer 2017

I beloppen ingår även ersättning för den substansförlust som en amputation innebär. Beloppen avser en 25-årig person.

Kroppsdel	Belopp
Tå	6 500 kr
Stortå	9 000 kr
Fot	62 000 kr
Underben	75 000 kr
Lårben	87 000 kr
Lårben/höft	100 000 kr
Finger	13 000 kr
Tumme	15 000 kr
Hand	87 000 kr
Underarm	100 000 kr
Överarm	112 000 kr

1. Utöver ersättning för utseendemässig förändring och substansförlust lämnas ersättning för men (medicinsk invaliditet).
2. Beloppen inkluderar ersättning för vanligen förekommande ärr som uppkommer vid amputationer. Vid större utseendemässig förändring tillämpas även tabellen för Ersättning för utseendemässiga skadeföljder, se bilaga 3.
3. Vid förlust av andra kroppsdelar än de som upptagits ovan - såsom näsa, öra, bröst etc. - sker en individuell bedömning.
4. Beloppen justeras med hänsyn till den skadelidandes ålder vid den akuta sjuktidens slut enligt följande:

Den skadelidandes ålder	Andel av beloppet
Under 15 år	135 %
15 - 19 år	125 %
20 - 24 år	120 %
25 år	100 %
För personer som är 26 år och äldre görs åldersreducering enligt bilaga 5, Åldersfaktorer.	

Ersättning för utseendemässiga skadeföljder 2017

	A Fram- trädande	B Klart fram- trädande	C Miss- prydande	D Klart miss- prydande	E Uppenbart missprydande	F Synnerligen missprydande
1 Bål	5 000 - 7 500	7 600 - 12 000	12 100 - 20 000	20 100 - 40 000	40 100 - 70 000	70 100 - 100 000
2 Fot	5 000 - 7 500	7 600 - 12 000	12 100 - 20 000	20 100 - 40 000	40 100 - 70 000	70 100 - 100 000
3 Ben	6 000 - 9 000	9 100 - 14 400	14 500 - 24 000	24 100 - 48 000	48 100 - 84 000	84 100 - 120 000
4 Arm	7 000 - 10 500	10 600 - 16 800	16 900 - 28 000	28 100 - 56 000	56 100 - 98 000	98 100 - 140 000
5 Hand	8 000 - 12 000	12 100 - 19 200	19 300 - 32 000	32 100 - 64 000	64 100 - 112 000	112 100 - 160 000
6 Huvud/ hals	17 500 - 26 200	26 300 - 42 000	42 100 - 70 000	70 100 - 140 000	140 100 - 245 000	245 100 - 350 000

- Bestäm, beroende var på kroppen skadan är belägen, vilket av fälten 1-6 som är tillämpligt på det aktuella skadefallet.
- Bedöm därefter, med hänsyn till skadans svårighetsgrad, vilken av kolumnerna A-F skadefallet kan placeras in i.
- Vid flera ärr på olika kroppsdelar bör en sammanläggning ske och vid flera ärr på samma kroppsdel bör i stället en sammanvägning göras.
- Summan justeras med hänsyn till den skadades ålder vid den akuta sjuktidens slut enligt följande:

Den skadelidandes ålder	Andel av beloppet
Under 15 år	135 %
15 - 19 år	125 %
20 - 24 år	120 %
25 år	100 %
För personer som är 26 år och äldre görs åldersreducering enligt bilaga 5, Åldersfaktorer.	

- Då mindre ärr förekommer, som inte bedöms uppgå till nivå Framträdande (A), lämnas ersättning efter vad som anses vara skäligt.
- Avsteg från tabellen i höjande riktning kan göras i mycket extrema fall d v s när skadorna inte bara är synnerligen missprydande utan mer missprydande än så. Som exempel kan nämnas allvarliga och utbredda brännskador.
- I ett skadefall där ersättningen endast avser utseendemässiga följder bör belopp under 10 000 kr avrundas uppåt till närmaste 500-tal och belopp över 10 000 kr avrundas uppåt till närmaste 1000-tal.

Trafikskadenämnden

Arbetsgruppens förslag

Bilaga 8

Ersättning för utseendemässiga skadeföljder vid amputationer 2017

I beloppen ingår även ersättning för den substansförlust som en amputation innebär. Beloppen avser en 25-årig person.

Kroppsdel	Belopp
Tå	6 500 kr
Stortå	9 000 kr
Fot	62 000 kr
Underben	75 000 kr
Lårben	87 000 kr
Lårben/höft	100 000 kr
Finger	13 000 kr
Tumme	15 000 kr
Hand	87 000 kr
Underarm	100 000 kr
Överarm	112 000 kr

1. Utöver ersättning för utseendemässig förändring och substansförlust lämnas ersättning för men (medicinsk invaliditet).
2. Beloppen inkluderar ersättning för vanligen förekommande ärr (motsvarande nivå A i ersättningstabellen för utseendemässiga skadeföljder) som uppkommer vid amputationer. Vid större utseendemässig förändring tillämpas även tabellen för Ersättning för utseendemässiga skadeföljder, se bilaga 3.
3. Vid förlust av andra kroppsdelar än de som upptagits ovan - såsom näsa, öra, bröst etc. - sker en individuell bedömning.
4. Beloppen justeras med hänsyn till den skadelidandes ålder vid den akuta sjuktidens slut enligt följande:

Den skadelidandes ålder	Andel av beloppet
Under 15 år	135 %
15 - 19 år	125 %
20 - 24 år	120 %
25 år	100 %

För personer som är 26 år och äldre görs åldersreducering enligt bilaga 5, Åldersfaktorer.

Till Trafikskadenämndens råd

Digital hantering av ärenden i nämnden

Idag arbetar en övervägande majoritet av bolagens skadereglerare med tvistlösningsärenden digitalt via nämndens portal. De flesta använder sig av sitt privata BankID. Sedan en tid tillbaka finns också möjligheten att använda sig av Telia eID för att logga in och arbeta i portalen. Enligt uppgift använder åtminstone ett par av bolagen den senare inloggningssmögjligheten.

För nå upp till en tillräcklig hög säkerhet krävs ett inloggningssystem med BankID eller Telia eID. Någon annan form av inloggning kommer inte att bli aktuell framöver.

För kansliet tar det betydligt mer resurser och tid i anspråk när bolagen begär posthantering i tvistlösningsärenden. För att ytterligare effektivisera kansliets arbete, för en snabbare hantering av ärendena, bör det därför tas fram en instruktion som anger att bolagen ska hantera alla tvistlösningsärenden digitalt via portalen. Då kommer det inte längre finnas möjlighet att begära en pappershantering av dessa ärenden. Det föreslås att en sådan instruktion förs in i nämndens arbetsordning, se bilaga 1.2.

Kansliet kommer inom kort börja arbetet med att möjliggöra en digital hantering av obligatoriska ärenden via portalen. Intentionen är att under hösten införa en sådan hantering. Detta medför att bolagen ska ge in promemoriorna digitalt via portalen. I framtiden är tanken att bolagen även ska kunna ge in skadeakterna på samma sätt.

För kansliet

Arbetsordning för Trafikskadenämnden

Denna lydelse av arbetsordningen gäller från och med den 28 april 2016.

Allmänt om nämnden

1 §

Bestämmelser om Trafikskadenämndens verksamhet finns i ett reglemente som godkänns av regeringen. Arbetsordning för nämnden beslutas av nämndens råd.

2 §

Tjänstgöringsordningen för nämndens ledamöter fastställs av nämndens ordförande.

3 §

Nämnden ska varje år lämna en verksamhetsberättelse som publiceras på nämndens hemsida. Nämnden ska också lämna en verksamhetsrapport till Kammarkollegiet enligt artikel 7.2. direktiv 2013/11/EU.

4 §

Nämndens råd beslutar om riktlinjer för försäkringsföretagens handläggning av ärenden enligt 2 § första stycket 2 och 3 reglementet.

5 §

Förfarandet i nämnden är skriftligt och genomförs på svenska språket. Parterna har inte rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

6 §

Underlag för prövningen är de handlingar som getts in till nämnden samt den eventuella ytterligare utredning som tillförts ärendet enligt 14 §.

7 §

Prövningen av ett enskilt ärende är kostnadsfri.

Prövning enligt 2 § första stycket 1 reglementet

8 §

En ansökan om prövning ska göras direkt till nämnden.

Försäkringsföretaget ska snarast få del av ansökan och uppmanas att redovisa sin inställning inom skälig tid.

Försäkringsföretagets kommunikering och hantering av ärenden ska ske digitalt via portalen.

En part ska få tillfälle att inom skälig tid yttra sig över de handlingar som motparten gett in.

Skriftväxlingen ska avslutas när parternas inställningar har klargjorts.

Parterna ska underrättas så snart ärendet är klart för avgörande, det vill säga när nämnden tagit emot alla handlingar med relevant information rörande ärendet.

Ett ärende ska avgöras inom 90 dagar efter det att ärendet är färdigt för avgörande. Om det är nödvändigt på grund av ärendets komplexitet får handläggningstiden förlängas. Parterna ska informeras om förlängningen och om hur lång tid det förväntas ta att avgöra ärendet.

Parterna ska få del av nämndens yttrande så snart som möjligt efter det att nämnden fattat beslut.

Ett beslut om avvisning eller avskrivning ska vara skriftligt och motiverat. Om det redan av ansökan framgår att frågan inte kan prövas av nämnden ska ett avvisningsbeslut skickas till båda parter inom tre veckor från det att ansökan om prövning inkom till nämnden.

Om parterna kommer överens i den tvistiga frågan ska ansökan om prövning avskrivas.

Prövning enligt 2 § första stycket 2 och 3 reglementet

9 §

När försäkringsföretag begär ett yttrande ska nämndens riktlinjer för försäkringsföretagens handläggning av ärenden följas.

Ärendet ska snarast sättas ut till sammanträde.

Parterna ska få ta del av eventuella kompletteringar innan ärendet prövas i nämnden.

Nämndens yttrande ska så snart som möjligt efter att nämnden fattat beslut lämnas över till det försäkringsföretag som begärt yttrandet.

Sammanträde

10 §

Ordförande vid sammanträde enligt 8 § första stycket i reglementet förordnas av nämndens ordförande.

11 §

Protokoll vid nämndsammanträden justeras av ordföranden vid sammanträdet. Protokoll vid rådsmöte justeras av nämndens ordförande och ytterligare två ledamöter.

12 §

I varje beslut enligt 8 § första och andra stycket reglementet ska lika många representanter för konsumenterna som för försäkringsföretagen delta. Om en representant för försäkringsföretagen inte kan delta i ett sådant beslut på grund av jäv eller har fått annat förhinder ska därför en konsumentrepresentant utgå och vice versa.

Den representant som enligt första stycket ska utgå är den som har den kortaste tjänstgöringstiden i nämnden.

13 §

Anser nämnden att en fråga bör prövas av domstol ska detta anges i nämndens beslut.

Utredning

14 §

Om det behövs ytterligare utredning för bedömningen av en fråga kan nämnden, ordföranden eller den som ordföranden förordnat, hämta in sådan utredning. Parterna ska få tillfälle att yttra sig över utredningen.

Yttrande

15 §

Nämndens beslut lämnas i ett motiverat yttrande. En skiljaktig mening ska bifogas yttrandet.

16 §

Om ett försäkringsföretag i inte obetydlig mån avviker från nämndens yttrande ska försäkringsföretaget snarast meddela nämnden och ange skälen för avvikelsen.

Referat

17 §

Nämndens ordförande beslutar, efter hörande av tre av rådet utsedda ledamöter, att ett yttrande av principiellt intresse ska refereras.

Referaten publiceras på nämndens hemsida.

Sakkunnig

18 §

Nämndens ordförande får förordna en sakkunnig för en tid av högst två år inom ett visst specialistområde.

Nämndens ordförande beslutar efter hörande av Trafikförsäkringsföreningen om arvode till sakkunnig.

Sekretess

19 §

Samtliga ledamöter i nämnden och uppdragstagare ska underteckna en sekretessförbindelse.

Till Trafikskadenämndens råd

Översättning av handlingar till svenska

Enligt nämndens arbetsordning 5 § ska förfarandet i nämnden genomföras på svenska språket (gäller även obligatoriska ärenden). Detta tolkas idag av kansliet som att alla åberopade och ingivna handlingar ska vara på svenska. Nämnden har därför, under våren, begärt att vissa bolag skulle låta översätta visst medicinskt material från bl.a. danska.

Bolagen har kommit med synpunkter på detta med hänsyn till översättningskostnader.

För att nämnden ska kunna pröva sina ärenden på ett rättssäkert sätt anser vi att väsentliga handlingar, framför allt medicinska intyg och bedömningar, ska vara skrivna på eller översatta till svenska.

Till undvikande av onödig hanteringstid har nämnden påbörjat arbetet med att få handlingar av detta slag översatta till svenska, och kostnaden kommer att belasta nämndens budget.

Kansliet har för tillfället skickat iväg fyra ärenden för översättning till översättningsbyrån Semantics. Antalet översatta sidor/ord och kostnaden för detta har uppskattats och framgår nedan.

Offererade kostnader för översättning (inkl. moms)

Dnr	Språk	Sidor	Kostnad	Bolag
1. 2868-2016	Från svenska till danska	35 sidor	25 000 kr	Trygg Hansa
2. 2543-2016	Från svenska till danska	201 sidor	160 000 kr	Trygg Hansa
3. 2506-2016	Från svenska till danska	60 sidor	48 000 kr	Trygg Hansa
4. 413-2017	Från svenska till danska	18 sidor	15 000 kr	If

Kansliets förslag till rådet är följande.

- Översättningar från engelska, danska och norska ska vid behov göras på bekostnad av nämnden. Kansliet kommer ta ställning till om översättning behövs i ett enskilt ärende.
- Handlingar på övriga språk förutsätts vara översatta när de skickas in till nämnden.

